

HERRI ADMINISTRAZIOETAN HIZKUNTZA NORMALIZATZEKO ZUZENDARITZAREN TXOSTENA

Espedientea: DNCG_LEY_6043/21_02

Datu Pertsonalak Babesteari Buruzko Legearen Aurreproiektuaren berri jaso dugu bide telematikotik Herri Administrazioetan Hizkuntza Normalizatzeko Zuzendaritzan otsailaren 18an Tramitagune tresna informatikoaren bitartez, Segurtasun Saileko Arlo Juridikoak bidalita, derrigorrezko txostena emateko eskatuz.

Eskaera horri erantzunez, *xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia txertatzeko araubidea ezartzen duen azaroaren 6ko 233/2012 Dekretua*, eta *Kultura eta Hizkuntza Politika Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen apirilaren 11ko 82/2017 Dekretuaren 14.1) artikulua* oinarri hartuta, txosten hau ematen dut:

Hizkuntza arloko araudiaren betetze maila eta euskararen erabileraren normalizazioaren gaineko eragina.

Abuztuaren 31ko 128/2007 Dekretuak xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia txertatzeko araubidea ezarri zuen: *“euskararen erabileraren normalizazioaren arloan eskumena duenak araua prestatzeko hasierako fasean esku hartu ahal izan dezan”*. *Azaroaren 6ko 233/2012 Dekretuak*, aurrekoa indargabetuz, bere 4. artikuluan eskaera egiteko epea ezartzen du:

“Proiektua izapidetzen ari den sailak egingo du aholkularitza txostena emateko eskaria, hori taxutzeko espedientea behin behineko onartzeko agindua publiko egin ondoren, eta instrukzioa egin duen saileko zerbitzu juridikoak dagokion txosten juridikoa eman ostean”

Izapidetutako dokumentuetan jasotzen denez, aztertzea eskatzen zaigun xedapenaren alde aurreko onarpena urtarrilaren 31koa da eta otsailaren 11koa Zerbitzu Juridikoaren txostena. Bete da beraz aipatu Dekretuak xede honekin arautua.

Bestalde, aipatzekoa da hasieratik zintzilikatu direla Dekretu Proiektuaren euskarazko zein gaztelaniazko zatiak; beraz, bete dela *abenduarien 22ko 8/2003 Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren Legearen 7. artikulua*. Artikulu hori jarraiki, aldez aurreko onarpenak legearen testu osoari buruzkoa izan behar du; euskarazko zein gaztelaniazko zatiak barne.

Xedapen hori betearaztera begirakoa da Eusko Jaurlaritzak 2013ko maiatzaren 14an hartutako Erabakia, lege, legegintzako dekretu, dekretu edo agindu izango diren xedapen orokorrak bi hizkuntzetan idazteko neurriak onartu zituen:

“betiere dagozkion negoziazio, audientzia eta kontsultak egiteko izapideak egin baino lehenago; izapide horiek guztiak ele bitan dagoen testuarekin egin beharko dira. Ondorengo instrukzio faseetan ere, derrigorrezko txostenak eta irizpenak eskatzeko orduan, bi hizkuntza ofizialetan idatzitako testua bidaliko da.”

Ildo beretik, izapidetzearen baitan jasotako txostenek testuaren zati biak hartu beharko dituzte kontuan eta, urratsez urrats, egokitzapenak bietan egin beharko dira. Tramitazioaren baitan egiten diren moldaketak testuaren zati bakarrean burutzea (usadioak ikusita, gaztelaniazkoan oro har) eta amaieran horren itzulpena egitea lege urraketa litzateke; horrelakoetan, prozeduran erabilitako hasierako testuaren erdia alboratuz (euskarazko zatia, adibidez), izapidetzearen ibilbidea jarraitu ez duen testu berri bat onartzen delako.

Lege Aurreproiektuaren edukiari dagokionez, hizkuntza ofizialei buruzko aipamenik jasotzen ez bada ere, hizkuntzen erabilera eskatzen duten hainbat gai jasotzen dira xedapenaren hainbat artikuluetako edukietan.

Aipamen zehatzik jasotzen ez bada ere, ziur gaude erakundearen ekimenez herritarren aurrean zabaltzeko argitaratutako edukiak EAEko hizkuntza ofizial bietan emango direla; hala nola: *nazioarteko datu-transferentziak egitea xede duten klausula-ereduak, Datuak Babesteko Europako Lantaldearen irizpenak, gidalerro orokorrak, Agintaritzak onartutako jokabide-kodeak, Datuak Babesteko Euskal Agintaritzaren zirkularrak, ...*

Halaber, ziur gaude *Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian* argitaratuko direnak ere EAEko hizkuntza ofizial bietan emango direla; hala nola, 28. artikulua araberaz argitaratu beharreko zehapen eta ohartarazpenak, zein aurretik aipatutako *Datuak Babesteko Euskal Agintaritzaren zirkularrak*.

20. artikuluan arautzen den *Datu pertsonalak babesteari buruzko prestakuntza* ere ziur gaude EAEko hizkuntza ofizial bietan bideratuko dela.

Ziur gaude, halaber, 32. eta 36. artikuluetan arautzen den izapideetan ere parte hartzaileen hizkuntza eskubideak bermatuak izango direla.

Halere, badaude zalantza gehiago sortzen dizkiguten beste alderdi batzuk.

Hala nola, gardentasunaren mesedetan argitaratu beharreko edukiak; hauen artean izaera anitzekoak daude, hala nola: xedapen orokorren izapidean eman beharreko nahitaezko txostenak, datuen babeserako xedapenen urraketarekin zerikusia duten prozedurei amaiera ematen dieten lehendakariaren ebazpenak, datuen nazioarteko transferentziak baimentzen dituztenak, kontsultei erantzuteko emandako irizpenak, ...

Kasu hauetan argitaratua izan beharko den dokumentua EAeko hizkuntza ofizialetako bakarrean sortua izan daiteke, izapideari hasiera eman dion herritarrak eta gainerako parte hartzaileek hizkuntza horren aldeko hautua egin zutelako edo administrazio barne izapiderako dokumentu bezala izan delako emana.

Iruditzen zaigu puntu hau argitu beharko litzatekeela; hots, zehaztu beharko litzatekeela honelako dokumentuak argitaratzerakoan zein hizkuntza irizpide aplikatuko diren eta, jatorrizko hizkuntza bakarrean argitaratzea erabakiko balitz, zer nolako jarraibideak ezarriko diren herritarren batek horien itzulpena eskuratu nahiko balu.

Halaber, 10. artikuluan arautzen diren ikuskapenak eta, batez ere, 22. artikuluko auditoretza bateratuak zalantzak sortzen dizkigute.

Iruditzen zaigu zehaztu beharko litzatekeela horietan guztietan legediak ezarritako herritarren hizkuntza eskubideak bermatuko direla, baita datuak babesteko Estatuko gainerako agintaritzetako langileen parte hartzeaz egiten diren ikerketa-jarduketara bateratuetan ere; hots, bertako zein gainerako agintaritzetako langileek herritarren hizkuntza eskubideak bermatu beharko dituztela.

Edonola ere, onuragarria litzateke esku-hartze hauetako guztietarako hizkuntza irizpideak zehaztea, baita hizkuntza eskubideak bermatuak izango direla ziur gaudela aipatu ditugun kasuetarako ere.

Lege Aurreproiektuaren 9. artikulua *Datuak Babesteko Euskal Agintaritzako Kontseilu Aholku-emaileari* buruzkoa da.

Artikuluaren 1. azpiatalean Kontseiluaren osaera ezartzen da; ondoren, 5. azpiatalean, honela dio:

9. artikulua.- *Datuak Babesteko Euskal Agintaritzako Kontseilu Aholku-emailea.*

5. Artikulu honetan aurreikusita ez dagoen guztian, Datuak Babesteko Euskal Agintaritzaren Estatutuak ezarriko ditu Kontseilu Aholku-emailearen araubidea, antolaketa, eskumenak eta funtzionamendua.

Artikuluaren bertan aurreikusten ez diren gaien artean Euskal Sektore Publikoko erakundeen politika publikoen zehar-lerroak diren euskararen normalizazioa eta genero berdintasuna daude.

Indargabetu nahi diren xedapenetara jotzen badugu, antzeko jokabidea ikus dezakegu bai *Datu Pertsonaletarako Jabetza Publikoko Fitxategiei eta Datuak Babesteko Euskal Bulegoa Sortzeari* buruzko, otsailaren 25eko, 2/2004 Legearen 16. artikuluan, zein *Datuak Babesteko Euskal Bulegoaren Estatutua onartzen duen, urriaren 18ko, 309/2005 Dekretuaren* 8. artikuluan; ez batak ez besteak ez dituzte euskararen normalizazioa eta genero berdintasuna aldagaiak aipatzen; honela diote hurrenez-hurren:

16. artikulua.- *Kontseilu Aholku-emailea*

2.- Kontseilu Aholku-emaileak berak onartuko ditu bere antolaketako eta funtzionamenduko arauak. Lehendakari-kargua eta idazkari-kargua egongo dira arau horietan aurreikusita, eta nola aukeratu edo izendatu behar diren ere bai.

8. artikulua.- *Kontseilu Aholku-emailea.*

5.- Kontseilu Aholku-emaileak bere antolamendu eta jardunbide arauak onartuko ditu, 2/2004 Legearen 16.2 artikulua eta 30/1992 Legearen 22tik 27rako artikuluekin bat.

Aurrekari horiek ikusita eta Kontseiluko kideek Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egon daitekeen dokumentazioa kudeatu beharko dutenez, zein gainerako kideen hizkuntza eskubideak modu eraginkorrean bermatzeko eta administrazioak zaindu beharreko eraginkortasun eta efizientzia irizpideei jarraituz, komenigarria ikusten dugu jarraian proposatzen dugun testua edo antzekoa txertatzea:

Kontseiluko kideak izendatzerakoan kontuan hartuko da Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan nahikoa gaitasun edukitzea eta emakumeen eta gizonen arteko presentzia orekatua bultzatuko da.

Kontseiluko kideek euren jardunean hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango dute. Euskararen normalizazioa helburu Kontseiluak horrela erabakitzen bada bilera deialdiak, gai zerrendak, aktak, ziurtagiriak eta testu idatziak oro har, euskaraz bideratu ahalko dira. Bestelakoa erabakitzen bada Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da.

Gure aztertze esparruko gaia izan ez arren, genero berdintasunaren ikuspegia ere txertatzea proposatu izan dugu biak Euskal Sektore Publikoko erakundeen politika publikoaren zeharkako lerroak izanik.

Adeitasunez,

Joseba Lozano Santos
Herri Administrazioetan Hizkuntza Normalizatzeko zuzendaria